АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

04 липня 2019 р. Київ № 47-рк

ПрАТ «Київстар»

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 12.11.2018 № 09/259-р розпочато розгляд справи № 130-26.4/119-18 (далі – Справа) за ознаками вчинення ПрАТ «Київстар» (м. Київ, ідентифікаційний код юридичної особи 21673832) порушень:

- передбачених статтею 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді вчинення дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності;

- статтею 15^1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді повідомлення невизначеному колу осіб в рекламно-інформаційному описі тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» неповних відомостей (відсутність строку), зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що вплинули або можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання (замовлення) послуг приватним акціонерним товариством «Київстар».

У ході розгляду Справи було з’ясовано.

Щодо ознак порушення, передбаченого статтею 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді вчинення дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності:

На вимогу Комітету від 26.09.2018 № 130-29.3/09-12602 ПрАТ «Київстар» повідомило листом від 08.10.2018 № 19606/05 (вх. № 8-09/1017-кі від 08.10.2018), що *[інформація з обмеженим доступом]*.

На думку ПрАТ «Київстар»: *[інформація з обмеженим доступом]*.

У кожного оператора мобільного зв’язку є затверджені внутрішніми наказами/розпорядчими документами Правила/Умови, в яких встановлюються добросовісні принципи роботи оператора.

Зокрема, відповідно до пункту 1.1 Умов надання телекомунікаційних послуг ПрАТ «Київстар» (далі – Умови):

Пакетний тарифний план – Тарифний план, що передбачає наявність *Абонентної плати*.

Тарифний план – сукупність пропозицій, запропонованих споживачеві Оператором щодо вартості, умов та обсягу *надання певних Послуг*.

Абонентна плата – фіксований платіж, який встановлюється Оператором за доступ до Мережі та\або *до однієї чи декількох Послуг* та стягується незалежно від факту отримання послуг.

Тобто, плата за користування тарифним планом згідно з Умовами є абонплатою.

[Інформація з обмеженим доступом].

Таким чином, плата за пакет послуг на 4 тижні є абонплатою.

Відповідно до пункту 58 Правил оператор, провайдер встановлює та пропонує на вибір споживача тарифи на окремі послуги та/або тарифні плани на визначений ним перелік (пакет) послуг, а також строк їх дії (граничний та/або мінімальний).

Відповідно до пункту 71 Правил у разі надання послуги на умовах попередньої оплати абонент вносить плату до початку фактичного отримання послуги, якщо інше не передбачено договором.

Оператор, провайдер не може вимагати попереднього внесення абонентної плати або авансового платежу (для контрактних абонентів) за послуги більш як за один розрахунковий період. Розрахунковим періодом є поточний календарний місяць.

Правилами передбачена можливість оператора встановлювати тарифи на окремі послуги та/або тарифні плани, а також строк їх дії, а не розрахунковий період за оплату. Відповідно строк дії послуг та/або тарифних планів не є розрахунковим періодом.

Наприклад, підтвердженням цього є комунікація ПрАТ «Київстар» щодо мінімального строку дії тарифу «Київстар 4G Онлайн 2018» у розділі «Додаткова інформація»:

«Мінімальний строк дії тарифу – 30 днів з дня його запуску для підключення».

Єдиний розрахунковий період (а, відповідно, і вартість, яка встановлюється за цей розрахунковий період) дає можливість абоненту ефективно співставляти ціни різних операторів, різних тарифних планів, порівнювати їх та приймати зважені рішення з врахуванням вартості таких послуг. Саме такі підходи багато років є орієнтиром для споживачів, протилежні практики будуть проявом недобросовісної комерційної практики та порушуватимуть чесні звичаї у господарській діяльності.

Відсутність можливості для споживача порівнювати ціни різних суб'єктів господарювання вбачається як прояв недобросовісної комерційної практики та підтверджується рішеннями конкурентного відомства Італії від 20.02.2019 про накладення штрафів на авіакомпанії Ryanair і Wizz Air за введення нових правил ручної поклажі; пунктом 16 Регламенту Європейського парламенту та ради від 24.09.2008 № 1008/2008 «Про загальні правила здійснення авіаперевезень у Співтоваристві».

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації листом від 21.11.2018 № 01-7488/122 (вх. № 7-09/14128 від 21.11.2018) зазначила Комітету, що *«...до змісту договору, який укладається між споживачем та оператором, провайдером телекомунікацій, відповідно до підпункту 3.7.2 пункту 3.7 розділу III Основних вимог до договору про надання телекомунікаційних послуг, затверджених рішенням НКРЗІ від 29.11.2012 № 624, необхідно вносити порядок, строки та форму оплати послуг, зокрема,* ***тривалість розрахункового періоду надання послуг****.*

Згідно з пунктом 3.1 розділу III даного рішення договір повинен містити умови, що не суперечать законодавству. Відповідно, і тривалість розрахункового періоду в договорі має визначатись згідно вимог законодавства, а не встановлюватись на власний розсуд оператора.

На запитання Комітету: *«Чи наявні в оператора станом на сьогодні тарифи/тарифні плани, в яких розрахунковим періодом є 4 тижні?»* інші учасники ринку рухомого (мобільного) зв'язку зазначили:

1. ПрАТ «Телесистеми України»: «*У Товариства відсутні на теперішній час та не застосовувались у минулому тарифи/тарифні плани, в яких розрахунковим періодом є 4 тижні. Додатково вважаємо необхідним інформувати, що для всіх абонентів нашого Товариства розрахунковим періодом є поточний календарний місяць, як це і встановлено Правилами надання та отримання телекомунікаційних послуг, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2012 № 295. Будь-які інші тлумачення зазначених положень вважаємо такими, що суперечать вимогам законодавства»*.

2. ТОВ «ТриМоб»: *«…ТОВ «ТриМоб» на сьогодні не має тарифів/тарифних планів, в яких розрахунковим періодом є 4 тижні».*

3. ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації»: *«…у ТОВ «Інтертелеком» відсутні тарифи/тарифні плани (та ніколи не використовувались раніше), в яких розрахунковим періодом були б 4 тижні».*

Таким чином, інші оператори телекомунікацій встановлюють розрахунковий період – один місяць та не тлумачать пункт 71 Правил на власний розсуд.

Листом від 18.04.2019 № 330/01 (вх. № 8-01/4840 від 19.04.2019) ПрАТ «Київстар» надало Комітету перелік популярних тарифних планів, що діяли в період з 2008 року до 2019 року та мають різні періоди для оплати (один день, тиждень, 25 днів): «Свобода», «Відпочинь», «Діджус Безлім+ музика», «Єдина країна», «XXL», «15 копійок» тощо.

Згідно частини першої статті 32 Господарського кодексу України недобросовісною конкуренцією визнаються будь-які дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» недобросовісною конкуренцією є будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.

Отже, дії ПрАТ «Київстар» щодо встановлення розрахункового періоду пакета послуг – 4 тижні містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді вчинення дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.

Щодо ознак порушення, передбаченого статтею 15[1] Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді повідомлення невизначеному колу осіб в рекламно-інформаційному описі тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» неповних відомостей (відсутність строку), зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що вплинули або можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання (замовлення) послуг приватним акціонерним товариством «Київстар»:

У рекламно-інформаційному описі тарифного плану «Київстар 4G Онлайн», розміщеному на офіційному сайті ПрАТ «Київстар» за посиланням: https://kyivstar.ua/uk/mm/tariffs/arhive/4gonline, містилася така інформація:

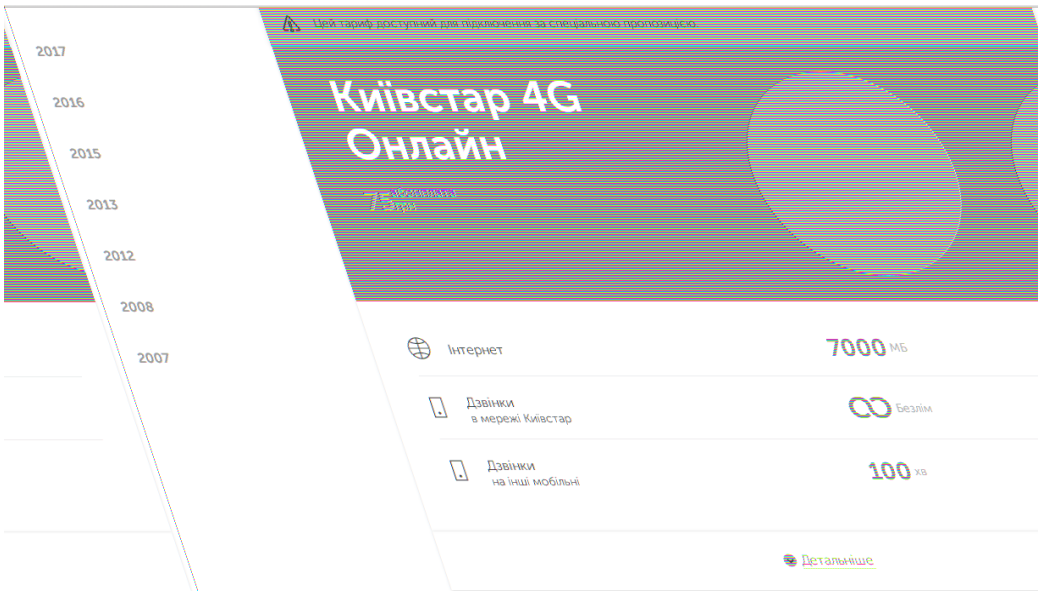

Зокрема, зазначено, що вартість тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» становить 75 грн абонплати, без будь-яких гіперпосилань біля слова «абонплата» для роз’яснення цієї інформації.

У споживача, що прочитав та/або побачив опис тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» ПрАТ «Київстар» з твердженням «75 грн абонплата», може скластися уявлення про те, що вартість тарифного плану становить 75 грн за місяць, хоча насправді в умовах тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» плата за пакет послуг у розмірі 75 грн знімається раз на 4 тижні.

Отже, зазначена інформація стосовно тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» ПрАТ «Київстар» містить неповні дані (відсутність строку).

Листом від 18.02.2019 № 3665/05 (вх. № 8-09/2147 від 19.02.2019) ПрАТ «Київстар» повідомило Комітету яким чином здійснюється повідомлення (потенційних абонентів) ПрАТ «Київстар» про вартість пакету послуг, зокрема, у тарифному плані «Київстар 4G Онлайн», а саме 75 грн/4 тижні.

Відповідно до статті 15^1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які:

містять неповні, неточні або неправдиві дані про походження товару, виробника, продавця, спосіб виготовлення, джерела та спосіб придбання, реалізації, кількість, споживчі властивості, якість, комплектність, придатність до застосування, стандарти, характеристики, особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них, а також про істотні умови договору;

містять неповні, неточні або неправдиві дані про фінансовий стан чи господарську діяльність суб'єкта господарювання;

приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають;

містять посилання на обсяги виробництва, придбання, продажу чи поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, яких фактично не було на день поширення інформації.

Отже, дії ПрАТ «Київстар» щодо поширення в рекламно-інформаційному описі тарифного плану «Київстар 4G Онлайн» твердження «75 грн абонплата» містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15^1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді повідомлення невизначеному колу осіб неповних відомостей (відсутність строку), зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання (замовлення) послуг ПрАТ «Київстар».

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, усунення їх причин і умов, що їм сприяють, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 27 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає приватному акціонерному товариству «Київстар» (м. Київ, ідентифікаційний код юридичної особи 21673832) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії, які містять ознаки порушення, передбаченого статтею 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді встановлення розрахункового періоду пакета послуг – 4 тижні, що позбавляє споживачів можливості співставлення цін різних тарифних планів з різними розрахунковими періодами, зокрема, у кожному тарифному плані/пакеті послуг інформувати споживачів про розрахункову вартість за день та утриматися від вчинення таких дій у подальшому.
2. Усунути причини виникнення ознак порушення, передбаченого статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», зокрема інформування споживачів та абонентів стосовно розрахункового періоду за телекомунікаційні послуги здійснювати у чіткій формі та у спосіб, що не вводитиме в оману споживачів та абонентів телекомунікаційних послуг.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у 30-денний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Комітету Ю. ТЕРЕНТЬЄВ